

مسابقات قرآن و هدیه‌های آسمان ششم

از مجموعه مرشد

بیش از ۵۸۰ تست از کتاب‌های آموزش قرآن و هدیه‌های آسمان ششم با پاسخ‌نامه‌ی تشریحی
بیش از ۵۰ نکته‌ی کلیدی درس‌های آموزش قرآن و هدیه‌های آسمان
آزمون‌های شبیه‌ساز تیزهوشان
آزمون تیزهوشان ورودی سال ۹۵-۹۴ با پاسخ‌نامه
آزمون تیزهوشان ورودی سال ۹۶-۹۵ با پاسخ‌نامه
آزمون تیزهوشان ورودی سال ۹۷-۹۶ با پاسخ‌نامه

بنفشه فاضلی

مرشد: مرجع رشد و شکوفایی دانش‌آموزان

ویژه دانش‌آموزان ممتاز و داوطلبان شرکت در مسابقات
و آزمون‌های ورودی مدارس تیزهوشان و برتر

به نام خداوند جان و خرد کزین برتر اندیشه برگنزد

والدین گرامی دانش آموزان عزیز

کتابی که پیش روی شماست، مجموعه‌ای کامل از دو کتاب «آموزش قرآن» و «هدیه‌های آسمان» پایه‌ی ششم ابتدایی است. در تألیف این کتاب، تلاش بر این بوده است که مطالبی کامل و جامع از سرفصل‌ها و متن‌های کتاب درسی، در اختیار شما قرار گیرد.

ساختار این کتاب، به گونه‌ای است که دانش آموز، با مطالعه‌ی هر بخش یا درس، و پاسخ‌دادن به پرسش‌های آن، به طور کامل به محتوای بخش یا درس تسلط پیدا می‌کند. به ویژه در درس قرآن، معانی کلمه‌ها و آیه‌ها را به طور کامل، هر خواهد گرفت.

کتاب آموزش قرآن، در دو بخش تدوین شده است. بخش اول، شامل قواعد قرآنی و بخش دوم، شامل مجموعه‌ی چهارده درس کتاب درسی است. در این کتاب تلاش شده است که همه‌ی آیات به صورت کلمه به کلمه معنی شود و دانش آموز بتواند با خواندن هر عبارت، معنی کلمه‌ها را از ترجمه‌ی مقابل آن، بیابد. در کتاب هدیه‌های آسمان نیز، هر درس به همراه ترجمه و پیام آیات آن، توضیح داده شده است.

نحوه‌ی طراحی تست‌ها به این صورت است که در پایان هر درس، تست‌های تألیفی و ورودی تیزهوشان و مدارس برتر مربوط به همان درس، آورده شده است. در پایان هر بخش، چند سری آزمون طراحی شده و در پایان کتاب نیز ده سری آزمون گنجانده شده است. همه‌ی تست‌ها پاسخ تشریحی دارند. امیدوارم این کتاب که با متنی روان نوشته شده است، گامی باشد در جهت پیشرفت تحصیلی دانش آموزان عزیز.

در پایان، از مدیر عامل محترم شرکت آموزشی فرهنگی مبتکران، جناب آقای یحیی دهقانی که امکان چاپ این کتاب را فراهم کردند، جناب آقای هادی عزیززاده برای راهنمایی‌های ارزنده‌شان و خانم‌ها ملیحه محمدی آندرس و بهاره خادمی که زحمت صفحه‌آرایی و حروف‌چینی و طراحی کتاب را برعهده داشتند، تشکر فراوان دارم. از معلمان، اولیا و دانش آموزان محترم، تقاضا دارم پیشنهادهای به‌جا و ارزشمند خود را در اختیارمان قرار دهند تا ان شاء الله چاپ‌های بعدی کتاب، پربارتر باشد.

خداوند یارتان باد
بنفشه فاضلی

آموزش قرآن

۷	بخش اول: قواعد قرآنی
۸	یادآوری
۸	حرکت‌ها در قرآن
۸	حروف ناخوانا
۹	حروف ناخوانا در اتصالات
۹	وقف
۱۰	وقف بر حرکات (َـ)
۱۰	وقف بر حرکات (ُـ)
۱۰	وقف بر (هـ و) و (هـ ی می)
۱۰	وقف بر (ة) و (ة)
۱۰	وقف بر (ی)
۱۰	حروف مقطعه
۱۱	علامت مد
۱۱	التقاء ساکنین
۱۱	پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۱۵	بخش دوم: آیات و ترجمه‌ها
۱۶	چند نکته برای ترجمه‌ی آیات
۱۸	درس اول
۲۰	پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۲۲	درس دوم
۲۵	پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۲۸	درس سوم
۳۰	پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۳۲	درس چهارم
۳۴	پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۳۶	درس پنجم
۳۸	پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۴۱	درس ششم
۴۳	پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۴۵	درس هفتم
۴۷	پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۴۹	درس هشتم
۵۱	پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۵۳	درس نهم
۵۵	پرسش‌های چهارگزینه‌ای

فهرست

۵۷	درس دهم
۵۹	پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۶۱	درس یازدهم
۶۳	پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۶۵	درس دوازدهم
۶۷	پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۶۹	درس سیزدهم
۷۱	پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۷۳	درس چهاردهم
۷۵	پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۷۸	۵ سری آزمون تیزهوشان درس قرآن
۸۳	پاسخ‌نامه‌ی تشریحی پرسش‌های چهارگزینه‌ای کتاب آموزش قرآن
۸۳	پاسخ‌نامه‌ی تشریحی بخش اول قرآن (قواعد قرآنی)
۸۶	پاسخ‌نامه‌ی تشریحی درس به درس بخش دوم قرآن
۱۰۹	پاسخ‌نامه‌ی تشریحی ۵ سری آزمون تیزهوشان قرآن

هدیه‌های آسمان

۱۱۵	کتاب هدیه‌های آسمان
۱۱۶	درس اول: یکتا
۱۱۸	پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۱۲۰	درس دوم: بهترین راهنمایان
۱۲۲	پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۱۲۴	درس سوم: سرور آزادگان
۱۲۵	پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۱۲۷	درس چهارم: باغ سرّی
۱۲۸	پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۱۳۰	درس پنجم: شتربان باایمان
۱۳۲	پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۱۳۴	درس ششم: سیمای خوبان
۱۳۶	پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۱۳۸	درس هفتم: دست در دست دوست
۱۳۸	پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۱۳۹	درس هشتم: دوران غیبت
۱۴۱	پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۱۴۲	درس نهم: جهان دیگر
۱۴۴	پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۱۴۶	درس دهم: آداب زندگی
۱۴۸	پرسش‌های چهارگزینه‌ای

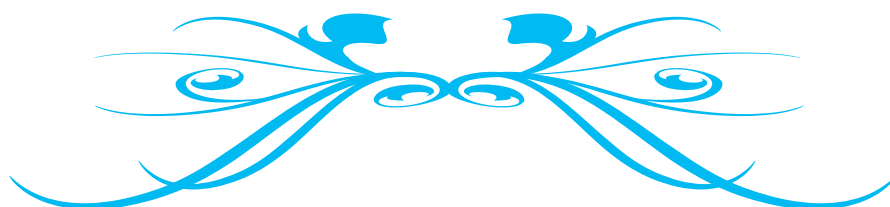

فهرست

- ۱۴۹ درس یازدهم: راه تندرستی
- ۱۵۰ پرسش‌های چهارگزینه‌ای
- ۱۵۱ درس دوازدهم: سفرهای بابرکت
- ۱۵۱ پرسش‌های چهارگزینه‌ای
- ۱۵۳ درس سیزدهم: عید مسلمانان
- ۱۵۴ پرسش‌های چهارگزینه‌ای
- ۱۵۶ درس چهاردهم: راز موفقیت
- ۱۵۶ پرسش‌های چهارگزینه‌ای
- ۱۵۸ درس پانزدهم: سرزمین‌های همیشه‌سبز
- ۱۵۹ پرسش‌های چهارگزینه‌ای
- ۱۶۰ درس شانزدهم: زیارت
- ۱۶۱ پرسش‌های چهارگزینه‌ای
- ۱۶۳ درس هفدهم: دانش‌آموز نمونه
- ۱۶۳ پرسش‌های چهارگزینه‌ای
- ۱۶۵ پاسخ‌نامه‌ی تشریحی درس به درس هدیه‌های آسمان
- ۱۷۸ ۱۰ سری آزمون تیزهوشان قرآن و هدیه‌های آسمان
- ۱۸۱ آزمون شبیه‌ساز تیزهوشان (۱)
- ۱۸۹ آزمون شبیه‌ساز تیزهوشان (۲)
- ۱۹۰ ۱۳۹۴ - ۹۵ آزمون ورودی پایه‌ی هفتم استعدادهای درخشان سال تحصیلی
- ۱۹۲ ۱۳۹۵ - ۹۶ آزمون ورودی پایه‌ی هفتم استعدادهای درخشان سال تحصیلی
- ۱۹۴ پاسخ‌نامه‌ی تشریحی ۱۰ سری آزمون تیزهوشان قرآن و هدیه‌های آسمان
- ۲۰۳ پاسخ‌نامه‌ی تشریحی آزمون شبیه‌ساز تیزهوشان (۱)
- ۲۰۴ پاسخ‌نامه‌ی تشریحی آزمون شبیه‌ساز تیزهوشان (۲)
- ۲۰۵ ۱۳۹۴ - ۹۵ پاسخ‌نامه‌ی آزمون ورودی پایه‌ی هفتم استعدادهای درخشان سال تحصیلی
- ۲۰۷ ۱۳۹۵ - ۹۶ پاسخ‌نامه‌ی آزمون ورودی پایه‌ی هفتم استعدادهای درخشان سال تحصیلی

بخش اول: قواعد قرآنی

این بخش شامل همه‌ی قواعدی است که در کتاب‌های آموزش قرآن دوره‌ی ابتدایی مطرح شده است و در امتحانات مدارس و آزمون‌های تیزهوشان و مدارس برتر، مورد سؤال قرار می‌گیرد.

* حرکتهای در قرآن

در زبان عربی، چند نوع حرکت وجود دارد که کلمه‌ها با توجه به آن‌ها، خوانده می‌شوند. در اینجا، این حرکتهای را با هم مرور می‌کنیم.

* فتحه (ـَ)، کسره (ـِ)، ضمه (ـُ)؛ مانند: رَمَى، عِبَادِ، يَوْسُفُ

* ساکن (ـْ)؛ مانند: اَمْهَلْهُمْ، يَخْلُقُونَ، يُنذِرُونَكُمْ

* تشدید (ـً)؛ مانند: كُلُّ، لَمَّا، اِنِّي

نکته ۱: هر گاه دو حرف یکسان در کنار هم قرار گرفته باشند، اولی ساکن و دومی حرکت داشته باشد، یکی از آن حرف‌ها را می‌نویسیم و روی آن تشدید می‌گذاریم:

كُلُّ ← كُلُّ اِنِّي ← اِنِّي لَمَّا ← لَمَّا حَقَّقَ ← حَقَّقَ

* تنوین (ـً)؛ مانند: رِزْقٌ، حَتْمًا، اُسْوَةٌ

* هـ، هـ، هـ (هو)؛ مانند: عَبْدَهُ، رَسُولَهُ

* هـ، هـ، هـ (هی)؛ مانند: بِرَسُولِهِ، رَبِّهِ

ترکیب‌های زیر را با دقت در حرکات آن‌ها بخوانید.

مَعْرُوفٍ	مُنْكَرٍ	مَحْيَا	إِعْفِزِ	يَوْمَ	هَدِيَّةٍ
مَفْضِيًّا	رَبِّ	إِنْ	عَنِّي	حَسَنَةً	ظَلْمٌ
عَظِيمٍ	عَذَابًا	شَيْءٌ	أَجْرُهُ	عِنْدِي	صَلَاتُهُ
كَلِمَاتِهِ	أَنَّهُ				

* قواعد

خواندن قرآن و کلمه‌های قرآنی، اصول و قواعدی دارد که رعایت آن‌ها برای قرائت درست، لازم است. قواعدی هم‌چون حروف ناخوانا، وقف، اتصالات، مد، حروف مقطعه، إلتقاء ساکنین. در این بخش، با این قواعد و پرسش‌های مربوط به آن‌ها، آشنا می‌شویم.

* حروف ناخوانا

چهار حرف (و ا ل ی) که حروف والی نامیده می‌شوند، اگر حرکت نداشته باشند، خوانده نمی‌شوند؛ به نمونه‌های زیر، توجه کنید:

(ی) زیر الف کوچک (ی)؛ مانند: اِلَى، عَلَيَّ، تَرَى، يُجْزَى، تَوَلَّى

- (و) پایه‌ی همزه (و)؛ مانند: مُؤْمِنِينَ، عَطَاؤُنَا، يُؤَاخِذُ
- (الف) پس از واو آخر کلمه (ـوا)؛ مانند: قالوا، آمَنُوا، رُدُّوا، تَوَاصَوْا
- (ی) پایه‌ی همزه (ی)؛ مانند: قُرَيْشٍ، امْرِئٍ، يُبَدِّئُ، هَبِّئُ
- (الف) پس از تنوین (ـا)؛ مانند: قَوْلًا، كَرِيمًا، غَفُورًا
- (ی) پس از تنوین فتحه (ـی)؛ مانند: هُدًى، فَتًى، مُسَمًّى

- نکته‌ی ۲:** ۱- (و) در کلمه‌ی «أُولَئِكَ» ناخوانا است.
 ۲- (الف) آخر، در کلمه‌ی «أَنَا» ناخوانا است.

** حروف ناخوانا در اتصالات

در هنگام اتصال یک حرف به یک کلمه یا اتصال یک کلمه به کلمه‌ای دیگر، حروف والی، در صورت نداشتن حرکت، خوانده نمی‌شوند؛ به نمونه‌های زیر، توجه کنید.

فَاعْلَمْ إِلَى الْأَرْضِ
 وَ الْفَجْرِ لِلنَّاسِ
 فَاتَّقُوا اللَّهَ فِي الْحَيَاةِ
 مِنَ السَّمَاءِ بِالْخَيْرِ

نکته‌ی ۳: (ل) در ابتدای کلمه‌ی مقدّس (الله)، ناخوانا نیست.

در این کلمه، هنگام اتصال حرف قبلی به آن، فقط (الف) ناخوانا محسوب می‌شود. هر چند نوک فلش، روی (ل) مشدّد (لّ) قرار می‌گیرد.

* وقف

وقف یعنی ایستادن و مکث کردن؛ هنگام خواندن آیه‌های قرآن، در دو جا وقف می‌کنیم:
 ۱- در انتهای آیه
 ۲- هنگام رسیدن به یکی از علامت‌های وقف

نکته‌ی ۴: چهار حرف ریز (ج ز ط م) در بالای کلمه، علامت وقف است:

- م ← علامت وقف لازم
- ط ← علامت وقف خیلی خوب
- ج ← علامت وقف خوب
- ز ← علامت وقف مناسب

* * وقف بر حرکات (ـــــــــ) *

در هنگام وقف، حرکات (ـــــــــ) در انتهای کلمه به ساکن تبدیل می شوند؛ به نمونه های زیر، توجه کنید:

* * عَنِ الْمُنْكَرِ ← عَنِ الْمُنْكَرِ * * رَبِّ الْعَالَمِينَ ← رَبِّ الْعَالَمِينَ * * لِمَا يَشَاءُ ← لِمَا يَشَاءُ

* * وقف بر حرکات (ـــــــــ) *

در هنگام وقف، حرکات (ـــــــــ) در آخر کلمه به ساکن تبدیل می شوند و حرکت (ـــــــــ) به صورت (آ) خوانده می شود؛ به نمونه ها توجه کنید:

* * عَلِيمٌ ← عَلِيمٌ * * جَنَّاتٍ ← جَنَّاتٍ * * بَصِيرًا ← بَصِيرًا

* * وقف بر (هـ و هـ) و (هـ ی هـ) *

در هنگام وقف، حرکات (هـ و هـ) و (هـ ی هـ) در انتهای کلمه، به ساکن تبدیل می شوند؛ به نمونه های زیر، توجه کنید:

* * رَسُولُهُ ← رَسُولُهُ * * رَبِّي ← رَبِّي * * عَبْدَهُ ← عَبْدَهُ * * عِبَادِهِ ← عِبَادِهِ

* * وقف بر (ة) *

در هنگام وقف، دو نقطه از روی (ة) انتهای کلمه، برداشته می شود و روی آن، ساکن قرار می گیرد. در این حالت، تفاوتی نمی کند که حرکت (ة) ضمه، کسره، فتحه یا حتی تنوین باشد؛ به نمونه های زیر، توجه کنید:

وَاسِعَةً ← وَاسِعَةً الشَّهَادَةِ ← الشَّهَادَةِ الْحَاجَةَ ← الْحَاجَةَ
الشَّجَرَةَ ← الشَّجَرَةَ أُمَّةً ← أُمَّةً سَاعَةً ← سَاعَةً

* * وقف بر (ـــــــــی) *

در حالت وقف، صدای (ی) به صورت (آ) خوانده می شود؛ به نمونه های داده شده، توجه کنید:

طُوًى ← طُوًى هُدًى ← هُدًى
مُصَلَّى ← مُصَلَّى ضَحًى ← ضَحًى

اگر حرف انتهای کلمه تشدیددار باشد و بخواهیم وقف کنیم، حرکت آن را به ساکن تبدیل می کنیم ولی تشدید بر جای خود باقی می ماند؛ مانند: جانُّ ← جانُّ

* * حروف مقطعه *

در آغاز برخی از سوره های قرآن (۲۹ سوره)، حروفی آمده است که اغلب به صورت کلمه نوشته شده است؛ ولی هر یک از آن حروف، با اسم الفبایی خود، خوانده می شود؛ به این حروف، حروف مقطعه می گویند.

حروف مقطعه بر دو نوع اند:

۱- حروف مقطعه‌ی دو حرفی:

ح ← حا ه ← ها ط ← طا ر ← را ی ← یا

۲- حروف مقطعه‌ی سه حرفی:

ن ← نون ا ← الف ص ← صاد م ← میم
 ک ← کاف ق ← قاف س ← سین ع ← عین
 ل ← لام

* علامت مد

هرگاه مد (~) روی صداهای کشیده‌ی (آ ای او) باشد، آن‌ها را بیش‌تر می‌کشیم؛ مثال‌های زیر را با توجه به علامت مد، بخوانید.

وَلَا الضَّالِّينَ انظروا إلى ثمره في أحسن تقيوم و من معه أجمعين

* إلتقاء ساكنين

هنگام اتصال تنوین به ساکن یا تشدید، به دلیل دشوار بودن تلفظ، به جای تنوین، (ن) در هنگام اتصال اضافه می‌شود؛ به نمونه‌های زیر، توجه کنید:

خَيْرٌ اطمَانَ ← خَيْرُنْ اطمَانَ
 جميعاً الذی ← جميعاً الذی
 غلامٌ اسْمُهُ ← غلامُنْ اسْمُهُ

سؤالات

۱- در کدام کلمه، حرف ناخوانا وجود ندارد؟

(۱) هَوْلَاءِ (۲) تَأْوِيلُ (۳) هَبِيءٌ (۴) عَمَلُوا

۲- در کدام کلمه، (ی) خوانده می‌شود؟

(۱) سَعَى (۲) فَتَى (۳) نَبِيٌّ (۴) شَيْئًا

۳- در کدام کلمه، (و) ناخوانا وجود دارد؟

(۱) اَقْسَمُوا (۲) يَبْدُوا (۳) اَوْلَى (۴) يَوْمٍ

۴- در انتهای کدام کلمه، (الف) را می‌توان خواند؟

(۱) لَوْلُوا (۲) قالوا (۳) اَقِيمُوا (۴) اَقْرِضُوا

۵- در کدام گزینه، اتصالات درست است؟

(۱) فَاقْرَأُوا مَا تَبَيَّرَ (۲) عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرًا (۳) مَا تَبَيَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ (۴) مِنْ ثَلَاثِي اللَّيْلِ

۶- در عبارت قرآنی «أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا» بدون در نظر گرفتن وقف، چند حرف ناخوانا وجود دارد؟

- (۱) دو حرف (۲) پنج حرف (۳) سه حرف (۴) چهار حرف

۷- در کدام گزینه، اتصالات درست است؟

- (۱) يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ (۲) يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ (۳) هُمُ الظَّالِمُونَ (۴) وَاعْلَمُوا

۸- حالت وقف، در کدام کلمه درست نوشته شده است؟

- (۱) نَبِيًّا ← نَبِيَّ (۲) رَسُولُ ← رَسُولُ (۳) كُفَّارُ ← كُفَّارُ (۴) عَجَلٍ ← عَجَلِنُ

۹- در کدام یک از ترکیب‌های زیر، وقف درست است؟

- (۱) ذُو الرَّحْمَةِ ← ذُو الرَّحْمَةِ (۲) لَا مَمْنُوعَةَ ← لَا مَمْنُوعَةَ (۳) عَلَي نَفْسِهِ ← عَلَي نَفْسِهِ (۴) تَجِدُوهُ ← تَجِدُوهُ

۱۰- عبارت قرآنی «فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا» هنگام وقف به چه صورت خوانده می‌شود؟

- (۱) فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا (۲) فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرَنْ عَظِيمًا (۳) فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا (۴) فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا

۱۱- در حالت وقف، صدای (ـِ) به صورت خوانده می‌شود؛ مانند

- (۱) آ، سُوِي ← سُوِي (۲) ی، ضُحِي ← ضُحِي (۳) آ، مُسَمِّي ← مُسَمِّيَا (۴) ی، مُفْتَرِي ← مُفْتَرِي

۱۲- در کدام گزینه، همه‌ی حروف مقطعه به صورت دو حرفی خوانده می‌شوند؟

- (۱) ع، ص، ط (۲) ق، ی، م (۳) ه، ح، ر (۴) ه، ا، ل

۱۳- نحوه‌ی خواندن حروف مقطعه، در کدام گزینه درست آمده است؟

- (۱) طسم ← طا سین میم (۲) الر ← الف لا را (۳) المر ← الف لا میم رام (۴) حم ← حام میم

۱۴- کدام گروه از نشانه‌های زیر، از علائم وقف است؟ (آزمون ورودی مدارس استعدادهای درخشان و نمونه‌دولتی سال تحصیلی ۹۲-۹۳)

- (۱) ظ، ج، ص، ز (۲) ج، ز، ط، ظ (۳) ز، ج، ص، ط (۴) ص، ط، ج، ذ

۱۵- حروف ناخوانا، در عبارت قرآنی «وَاللَّهُ يُؤَيِّدُ بِنَصْرِهِ مَنْ يَشَاءُ» در کدام گزینه دیده می‌شود؟

(ورودی مدارس استعدادهای درخشان و نمونه‌دولتی سال تحصیلی ۹۲-۹۳)

- (۱) ل، و (۲) ا، ل (۳) و، ن (۴) ا، و

(آزمون ورودی مدارس استعدادهای درخشان و نمونه‌دولتی سال تحصیلی ۹۲-۹۳)

۱۶- در کدام یک از گزینه‌های زیر، (ی) خوانده می‌شود؟

- (۱) ی زیر الف کوچک (۲) ی پس از تنوین فتحه (۳) ی پایه‌ی همزه (۴) ی زیر حرکات کوتاه و تنوین

(آزمون ورودی مدارس استعدادهای درخشان و نمونه‌دولتی)

۱۷- کلمه‌ی (الم) در قرآن چگونه خوانده می‌شود؟

- (۱) الف، ل، میم (۲) ا، لام، ر (۳) الف، ل، م (۴) الف، لام، میم

۱۸- کدام گروه از واژه‌های زیر، از حروف مقطعه‌ی قرآنی هستند؟

- (۱) کهیصص، الر، طس، الم (۲) طس، انا، ص، الر (۳) حم، عسق، ن، آلا (۴) الم، طه، ن، الا

۱۹- در کدام گروه از کلمه‌های داده شده، (ی) ناخوانا وجود دارد؟

- (۱) تَرْضَى، بَارِئُ، مُسَمَّى (۲) عَلَى، فَبَآئِ، نَوَاصِی (۳) عَلِی، اَلْقِی، ذِی الذِّکْرِ (۴) ذِکْرِی، هُدًی، یَوْمَ

۲۰- در کدام گروه از کلمه‌های داده شده، معنی همه‌ی کلمه‌ها درست است؟

- (۱) لَیْل (شب)، نَهَار (روز)، شَمْس (ماه)، حَمْد (نیایش)
 (۲) اَلذِّیْن (کسی که)، کَرِیْم (بزرگوار)، اِنَّ (شاید)، قَبْل (قبل از)
 (۳) یُقِیْمُوْنَ (برپا می‌دارند)، مُؤْمِنُوْنَ (ایمان می‌آورند)، صَلاَة (نماز)، رِزْق (روزی)
 (۴) قُلُوْب (دل‌ها)، ذِکْر (یاد)، عَلِی (بر)، یُنْفِقُوْنَ (انفاق می‌کنند)

۲۱- در کدام گزینه، اتصالات درست است؟

- (۱) فِی سَبِیْلِ اللهِ (۲) وَ اَقِیْمُوا الصَّلَاةَ (۳) وَ اَقْرَضُوا اللهَ (۴) فِی الْاَرْضِ

۲۲- در کدام کلمه، حرف (او) به صوت کشیده خوانده می‌شود؟

- (۱) فَكَلُوْهُ (۲) فَلَهُوَ (۳) تُحْصُوْهُ (۴) آخِرُونَ

۲۳- در کدام گزینه، (و) ناخوانا وجود دارد؟

- (۱) رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا (۲) مَوْلَى عَنِ مَوْلَى (۳) دَرَجَاتٍ مِّمَّا عَمِلُوا (۴) فَاقْرَأُوا مَا تَبَيَّرَ مِنْهُ

۲۴- تعداد حروف ناخوانا، در کدام عبارت متفاوت است؟

- (۱) عَلِمْتُمْ النَّشْأَةَ الْاُولَى (۲) اَيُّهَا الضَّالُّونَ الْمَكْدُبُونَ (۳) فَيُوْخَذُ بِالنَّوَاصِی وَ الْاَقْدَامِ (۴) وَ لَا تُخْسِرُوا الْاَمِيزَانَ

۲۵- حالت وقف، در کدام کلمه درست است؟

- (۱) حَقًّا ← حَقَانُ (۲) كَرِيْمٌ ← كَرِيْمُ (۳) فَاقَمْتُمْ ← فَاقَمْتُمْ (۴) اَذَى ← اَذَى

۲۶- با مشاهده‌ی کدام علامت، لازم است که وقف کنیم؟

- (۱) ز (۲) ج (۳) ط (۴) م

۲۷- علامت مد، روی کدام حروف قرار می‌گیرد؟

- (۱) ناخوانا (۲) مقطعه (۳) کشیده (۴) ساکن

۲۸- در عبارت زیر، پس از رسیدن به کدام کلمه، نمی‌توان وقف کرد؟

«كَذَلِكَ قَالَ اللَّهُ مِنْ قَبْلُ فَسَيَقُولُونَ بَلْ تَحْسُدُونَنَا بَلْ كَانُوا لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا»

- (۱) كَذَلِكَ (۲) قَبْلُ (۳) تَحْسُدُونَنَا (۴) قَلِيلًا

۲۹- ترکیب قرآنی «يَوْمِ الْجُمُعَةِ» در هنگام وقف چگونه خوانده می‌شود؟

- (۱) يَوْمِ الْجُمُعَةِ (۲) يَوْمِ الْجُمُعَةُ (۳) يَوْمِنِ الْجُمُعَةُ (۴) يَوْمِ الْجُمُعَةُ

۳۰- در عبارت قرآنی «وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ» چندحرف ناخوانا وجود دارد؟

- (۱) یک حرف (۲) دو حرف (۳) سه حرف (۴) چهار حرف

بخش دوم: آیات و ترجمه‌ها

این بخش، شامل متن آیات، ترجمه‌ی واژه به واژه، پیام و نکات مهم برای فهم آیه، تمرین و پرسش‌های چهارگزینه‌ای با پاسخ تشریحی، است.

چند نکته مهم برای ترجمه دقیق آیات

نکته ۱: پیش از خواندن این بخش، معنی کلمه‌های زیر را به خاطر بسپارید؛ توجه داشته باشید که یادگرفتن این معانی، در تشخیص ترجمه‌ی درست در پرسش‌های چهارگزینه‌ای، بسیار مؤثر است:

اللّه: خدا	إله: معبود، خدا	رَبّ: پروردگار	الذی: کسی که
الذین: کسانی که	رسول: پیامبر	نَبیّ: پیامبر	

نکته ۲: معنی حروف زیر را حتماً به خاطر بسپارید، دانستن تفاوت معانی آن‌ها، بسیار مهم است:

مِنْ: از	مَنْ: هر کس	بِ: ما	فِي: در
لِ: برای (هنگام اتصال به اسم؛ مانند: لِلنَّاسِ: برای مردم)	تَا (هنگام اتصال به فعل؛ مانند: لِيَعْلَمَ: تا بداند)		
إِنَّ: قطعاً	أَنَّ: این‌که	إِنْ: اگر	أَنَّ: این‌که
إِلَّا: به‌جز	أَلَا: آگاه باشید	مَعَ: با	عَلَى: بر
أَيَا	إِلَى: به‌سوی	أَمْ: یا	فَ: پس
الَّتِي: که	بِ: به، با	لَعَلَّ: شاید، باشد که، تا	هَلْ: آیا
			عَنْ: از

نکته ۳: معنی ضمیرهای زیر را حفظ کنید؛ حفظ کردن این معانی، در ترجمه‌ی آن‌ها، هنگام اتصال به کلمه‌های دیگر، یا به‌تنهایی، بسیار کمک‌کننده است.

(در این جا، ضمیرهایی آورده شده است که در آیات کتاب قرآن ششم ابتدایی وجود دارد.)

هُوَ: او ← ^{مثال} هُوَ الرَّزَّاقُ: او روزی‌دهنده است.

أَنْتُمْ: شما ← ^{مثال} أَأَنْتُمْ أَنْشَأْتُمْ شَجَرَتَهَا: آیا شما به‌وجود آورده‌اید درخت آن را؟

أُولَئِكَ: ایشان ← ^{مثال} أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ: ایشان، همان افراد رستگار هستند.

أَنَا: من ← ^{مثال} أَنَا وَرُسُلِي: من و پیامبرانم

ه: او، ـش، آن ← ^{مثال} عَبْدَهُ: بنده‌ی او، بنده‌اش

ها: او، ـش، آن ← ^{مثال} شَجَرَتَهَا: درخت آن، درختش

ک: تو، ت ← ^{مثال} رَبِّكَ: پروردگار تو، پروردگارت

کُم: شما، تان ← ^{مثال} إِلَهُكُمْ: خدای شما، خدایتان

هُم: آن‌ها، ایشان، شان ← ^{مثال} رَبِّهِمْ: پروردگار آن‌ها، پروردگار ایشان، پروردگارشان

ي: من ← ^{مثال} رُسُلِي (پیامبران من، پیامبرانم)

نا: ما ← ^{مثال} اِنَّا (اِنَّ + نا): قطعاً ما، رَزَقْنَا: روزی دادیم

نَحْنُ: ما ← ^{مثال} نَحْنُ الْمُنْزِلُونَ: ما [آن را] فرو می‌فرستیم

يُؤْمِنُونَ: افراد باایمان	يُؤْمِنُونَ: ایمان می آورند	يُنْفِقُونَ: انفاق می کنند
الَّذِينَ: کسانی که	يَقِيمُونَ: برپا می دارند	الَّذِي: کسی که
قلوب: دل‌ها	صلاة: نماز	رزق: روزی
کریم: ارزشمند	مغفرة: آمرزش	مِمَّا (مِنْ + ما): از آن چه
رزقنا: روزی دادیم	هُم: آن‌ها، ایشان	يَتَوَكَّلُونَ: توکل می کنند
إِنَّ: قطعاً	ذَكَر: یاد	

مفهوم و ترجمه آیات

* انَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ
وَ إِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا
وَ عَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ

مؤمنان کسانی هستند که چون یاد خدا شود، خاشع می شود دل‌هایشان
و چون تلاوت شود بر آن‌ها آیات او، ایمانشان بیش تر می شود
و بر پروردگارشان توکل می کنند.

«آیه ۲ سوره انفال»

[مؤمنان] کسانی [هستند] که برپا می دارند نماز را
و از آنچه روزی دادیم به آن‌ها، انفاق می کنند.

* الَّذِينَ يَتِيمُونَ الصَّلَاةَ
وَ مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ

«آیه ۳ سوره انفال»

ایشان، مؤمنان واقعی هستند
برای آن‌ها درجه‌هایی نزد پروردگارشان است
و آمرزش و روزی ارزشمند.

* أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا
لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ
وَ مَغْفِرَةٌ وَ رِزْقٌ كَرِيمٌ

«آیه ۴ سوره انفال»

کسانی که ایمان می آورند به نمان
و برپا می دارند نماز را
و از آن چه روزی دادیم به آن‌ها، انفاق می کنند.

* الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ
وَ يَتِيمُونَ الصَّلَاةَ
وَ مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ

«آیه ۳ سوره بقره»

نکته: به تفات کلمه‌ها در ترجمه توجه کنید.

ذُكِرَ اللهُ (یاد خدا شد) ← إِذَا ذُكِرَ اللهُ (چون یاد خدا شود)
 وَجِلَّتْ (خاشع شد) ← إِذَا ... وَجِلَّتْ (چون ... خاشع می‌شود)
 تُلِيَتْ (تلاوت شد) ← إِذَا تُلِيَتْ (چون تلاوت شود)
 زَادَ (بیش تر شد) ← إِذَا ... زَادَ (چون ... بیش تر می‌شود)

* همان‌طور که دیدید با قرار گرفتن کلمه‌ی «إِذَا» در ابتدای جمله، معنی فعل‌ها تغییر می‌کند.

پیام قرآنی

* إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا

«آیه‌ی ۱۰۳ سوره‌ی نساء»

قطعاً نماز برای مؤمنان حکمی واجب است که در زمان‌های معین انجام می‌شود.

پیام آیه

- ۱- خواندن نماز، بر مؤمنان واجب است.
- ۲- مؤمنان باید در زمان‌های معینی نماز بخوانند.

و تسبیح کن با حمد و ستایش، پروردگارت را
 پیش از طلوع خورشید و پیش از غروب آن
 و در برخی از ساعت‌های شب، پس تسبیح کن
 و [نیز] برخی از ساعت‌های روز
 تا راضی و خشنود شوی. «آیه‌ی ۱۳۰ سوره‌ی طه»

* وَ سَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ

قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا

وَمِنْ أَنَاءِ اللَّيْلِ فَسَبِّحْ

وَأَطْرَافَ النَّهَارِ

لَعَلَّكَ تَرْضَى

پیام آیه

- ۱- خواندن نماز، پیش از طلوع و غروب خورشید
- ۲- خواندن نماز، در برخی از ساعت‌های شب و روز
- ۳- نتیجه‌ی خواندن نماز، رضایت بنده است.

۳۱- کدام عبارت، بیان گر مشخصات مؤمنان، نیست؟

- (۱) إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ
 (۲) إِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا
 (۳) عَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ
 (۴) إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ

۳۲- آیه های ۲ تا ۴ سوره انفال، جایگاه کدام یک از واجبات دین را بیان می کند؟

- (۱) زکات (۲) روزه (۳) نماز (۴) توکل

۳۳- معنای کدام کلمه درست است؟

- (۱) مُؤْمِنُونَ (ایمان می آورند) (۲) عِنْدَ (شما)
 (۳) صَلَاةَ (روزه) (۴) رَبِّهِمْ (پروردگارشان)

۳۴- معنی کلمه های (يُقِيمُونَ) و (مَغْفِرَةً) به ترتیب کدام است؟

- (۱) برپا می دارند، آموزش (۲) انفاق می کنند، آموزش
 (۳) برپا می دارند، ارزشمند (۴) انفاق می کنند، ارزشمند

۳۵- در عبارت های زیر، جاهای خالی، به ترتیب، با کدام گزینه کامل می شود؟

«الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ»، «وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ»، «وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ»

کسانی که به نهان، و نماز را، و از آنچه به آن ها روزی دادیم

- (۱) می دانند، می خوانند، ایمان می آورند
 (۲) ایمان می آورند، می خوانند، انفاق می کنند
 (۳) می دانند، انفاق می کنند، ایمان دارند
 (۴) ایمان می آورند، برپا می دارند، انفاق می کنند

۳۶- در آیه های ۲ تا ۴ سوره انفال، به کدام یک از موضوع های زیر، اشاره شده است؟

(آزمون ورودی مدارس استعدادهای درخشان و نمونه دولتی سال تحصیلی ۹۲-۹۳)

- (۱) امر به معروف و نهی از منکر (۲) جهاد در راه خدا (۳) جایگاه و اهمیت نماز (۴) معرفی الگوهای برتر

۳۷- در آیه ی ۳ سوره انفال، خداوند مؤمنان واقعی را چگونه معرفی می کند؟

(آزمون ورودی مدارس استعدادهای درخشان و نمونه دولتی سال تحصیلی ۹۲-۹۳)

- (۱) کسانی که قرآن تلاوت می کنند.
 (۲) کسانی که بر پروردگار خود توکل می کنند.
 (۳) کسانی که نماز می خوانند و انفاق می کنند.
 (۴) کسانی که با یاد خدا دل هایشان خاضع می شود.

۳۸- در کدام یک از سوره های قرآن، به «وقت و اهمیت نماز» اشاره شده است؟

(آزمون ورودی مدارس استعدادهای درخشان و نمونه دولتی سال تحصیلی ۹۲-۹۳)

- (۱) نساء، فتح (۲) حجرات، کهف (۳) توحید، حمد (۴) طه، انفال

۳۹- کدام یک از عبارت های قرآنی زیر، با پیام قرآنی «إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا» ارتباط ندارد؟

(آزمون ورودی مدارس استعدادهای درخشان و نمونه دولتی سال تحصیلی ۹۲-۹۳)

- (۱) لَتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ
 (۲) إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ
 (۳) وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا
 (۴) وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا